

[Mimi Jakobsen]

selvfølgelig er det da rigtigt, at der er sket en ændring af lov om særlig indkomstskat, og at denne lov får indflydelse på det foreliggende spørgsmål. Det er også rigtigt, at de økonomiske virkninger for de berørte grundejere herved er mildnet lidt, men det betyder ikke, at CD dermed støtter forslaget.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi skal da gerne fra kristeligt folkepartis side erkende, at den manglende ret til ekspropriation til byudvikling kan være en hæmsko for en rationel udvikling af byområderne. På den anden side må vi også erkende, at der kan være en fare for en næsten fri ekspropriationsret ud fra rent menneskelige betragtninger. Men med kendskab til forskellige områder, hvor i al fald vores nuværende mangel på ret til ekspropriation har hindret en rimelig byudvikling, vil jeg gerne spørge ministeren, om han vil være med til at ændre forslaget, så det bliver indføjret, at der kan eksproprieres ubebyggede arealer i byzoner eller i lokalplanområderne. Hvis ministeren vil det, vil vi være meget positive over for forslaget, og hvis ministeren ville undersøge mulighederne for at få et sådant forslag igennem, kunne det også være, at der var andre partier, der kom til sandheds erkendelse, nemlig at vi nødvendigvis må ændre noget i ekspropriationsretten på dette område.

Flygaard (DR):

Retsforbundet stemte for det pågældende lovforslag ved tredje behandling den 25. maj 1977. Retsforbundet har ikke ændret opfattelse. Retsforbundet vil anbefale lovforslaget til vedtagelse og finder for så vidt ikke, at der er behov for, at lovforslaget bliver sendt i udvalg.

Retsforbundet vil gerne gøre den bemærkning – det skal måske specielt være en bemærkning til hr. Arne Bjerregaard – at man skal ikke begynde at ændre i en lov, for så kan vi begynde at køre forfra én gang til. Nu kan loven her blive vedtaget, og så kan man jo altid hen ad vejen se, om der er behov for nogle ændringer og justeringer, og se, om der er et flertal for det. Så lad være med at ændre i loven. Se nu at få den vedtaget!

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Det ser jo ikke ud til, at vælgernes bekræftelse af, at dette forslag er godt og bør gennemføres, har påvirket de partier, som ønskede at høre vælgernes mening, før loven blev stadfæstet. Det er jo sådan set sørgeligt, når man nu har fået den mulighed for at se, om de partier, der gik ind for det, faktisk havde vælgerne bag sig, at det ikke har givet anledning til, at de partier, der gik imod det, har revideret deres opfattelse. Det er ikke sket, men vi kan da glæde os over, at der stadig væk er et ganske solidt flertal bag dette i folkettinget, og jeg mener derfor, at vi nu kan konstatere, at dette fornuftige forslag kan blive gennemført uændret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Fastsættelse af betaling for børns ophold i daginstitution).

(Lovforslag nr. L 81. Fremsat 11/12 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Hækkerup (S):

Dette lovforslag har alene til formål at klare et fortolkningsspørgsmål og klart fastslå, at kommunerne kan fastsætte forældrebetalingen på grundlag af de gennemsnitlige udgifter i institutioner af samme type.

Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at bede socialministeren bekræfte, at der fortsat er mulighed for, at kommunerne kan fastsætte en forældrebetaling, der er lavere end de i bistandslovens § 73 fastsatte 35 pct. og 25

[Hans Hækkerup]

pct., og som er ens, hvad enten børnene er i kommunal dagpleje eller i vuggestue, sådan som man kender det i mange kommuner.

I ministerens skriftlige fremsættelse til lovforslaget bebudes et eventuelt udspil senere i denne folketingssamling omkring samspillet mellem dagpleje og daginstitutioner. Jeg håber meget, at der kommer et sådant udspil og forventer, at det vil kunne bidrage til en yderligere afklaring af forholdet mellem dagpleje og daginstitutioner.

Henrik Toft (V):

Venstre kan støtte lovforslag nr. L 81, og det er der flere grunde til. Her skal jeg kun nævne, at en forsvarlig forenkling af administrationen altid vil være hensigtsmæssig.

Gennemførelsen af enhedstakster ud fra en gennemsnitsberegning har været et stort kommunalt ønske, og venstre finder det hensigtsmæssigt. Derfor kan vi støtte både tydeliggørelsen af lovens bestemmelser og indsættelsen af stk. 4 i § 73, der giver mulighed for ud fra budgetterne at fastsætte forældrebetalingen for et år ad gangen.

Venstre vil medvirke til forslaget gennemførelse.

Karen Thurø Hansen (KF):

Som bekendt er det konservative folkeparti ikke tilhænger af bemyndigelseslove, der giver ministre ret til som f. eks. her at fastsætte betaling for børns ophold i daginstitutioner. Kommunernes ret til selvbestemmelse bliver jo noget illusorisk, såfremt man fortsat i folketinget vedtager disse mange bemyndigelseslove. Men på baggrund af den seneste tids megen blæst om forældrebetalingen er det udmærket, at der nu tages initiativ til faste regler på dette område.

I henhold til den foreslåede bestemmelse i § 73, stk. 2, bemyndiges ministeren også til at bestemme eventuel nedsættelse eller bortfald af betalingen under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og børnenes særlige behov for ophold i daginstitution. Hidtil har der været taget hensyn til den skattepligtige indkomst som udgangspunkt for nedsættelse af betalingen, ligesom det sociale udvalg i kommunen tager vidtgående hensyn, når det skønnes nødvendigt for barnets tarv at opholde sig i daginstitution. Jeg håber, at denne udmærkede ordning kan fortsætte uden mi-

nisterens indblanding, men at det er de generelle retningslinjer, der nu tilsigtes med dette lovforslag.

Det nye stk. 4 i § 73 kan vi give tilslutning til. Det vil lette det rent administrativt.

Vi vil være meget positive under udvalgsbehandlingen.

Pilgaard Andersen (FP):

At indføre en ensartet betaling for daginstitutioner medfører en lang række urimeligheder for forældre. Der er valgt en bestyrelse til at varetage deres interesser, og denne bestyrelses opgave er at forestå driften og det økonomiske og varetage børnenes tarv. Fremskridtspartiet frygter, at dette forslag vil medføre højere udgifter for forældre, der ønsker at benytte daginstitutioner. Bestyrelsens ansvar over for forældrene i den pågældende institution vil være det samme, efter at man har indført ens betaling for samtlige institutioner i kommunen.

Personalet vil kræve forøgede personaleansættelser på bekostning af andre institutioner, når forældrebetalingen bliver udregnet efter de gennemsnitlige udgifter ved driften af institutioner af samme type i kommunen. Vi ved også, at pædagogerne i en lang række daginstitutioner faktisk er ved at gøre samtlige børn adfærdsvanskelige; det vil medføre forøgede personalekrav, og det vil igen medføre højere udgifter ved institutionens drift.

Vi mener, at det også kan medføre en forvridning af den interesse, som bestyrelsen skal varetage over for forældrene, nemlig at køre en daginstitution, der er forholdsvis billig, så det er med til at holde forældrebetalingen nede. I et demokratisk samfund bør det være sådan, at i det tilfælde, hvor bestyrelsen er valgt af bl. a. forældrene, bør de have indflydelse, så de kan føre daginstitutionen i den retning, de ønsker. Ud fra disse betragtninger mener vi, at man sådan set kollektivt afstraffer en lang række forældre, der ønsker igennem deres indflydelse i bestyrelsen at drive deres daginstitution på en måde, der efter deres opfattelse er rimelig.

Derfor kan fremskridtspartiet ikke støtte forslaget. Vi er bange for, at det vil medføre forøgelse af forældrebetalingen, hvilket vi ikke mener er rimeligt, og ligeledes er vi bange for, at det vil medføre en forhøjelse af normeringen. Vi er også bange for, at kræve-

[Pilgaard Andersen]

mentaliteten vil blive styrket og derved forøge forældrebetalingen.

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan man vil administrere lovændringen, hvis der indkræves for meget eller for lidt i forældrebetaling. Skal der så ske en refundering eller en opkrævning, når året er omme, eller vil kravet bortfalde?

Ligeledes vil jeg stille et spørgsmål til ministeren om en institution, der hviler på en fond. Skal denne fonds indtjening medregnes i forældrebetalingen, så den kan nedsættes, eller skal det udlignes over samtlige institutioner i kommunen? Det vil i mange tilfælde være imod fondens hensigt.

Jeg synes nok, at lovforslaget svarer til noget i retning af, at familier, der bor i en opgang, hvor man har kollektiv varmeafregning, får en ekstra opkrævning, når året er omme. De beboere, der bor i opgangen, vil selvfølgelig skælde ud over den ekstra opkrævning. De vil skælde ud over f. eks. hr. Hansen inde ved siden af og sige, at det er også, fordi han bruger så meget varme, og så vil de sige: det skal være løgn. Næste år vil jeg i hvert fald også skrue op for varmen. Det vil bare medføre højere udgifter næste år.

Jeg synes, at lovforslaget er meget, meget betænkeligt med hensyn til den kollektive beregning af forældrebetalingen. Det må være sådan, at den bestyrelse, der er valgt, har medindflydelse og kan køre en daginstitution, der er tilfredsstillende for alle.

Birthe Nielsen (SF):

Vi vil godt sige fra SFs side, at der er mange ting i dette forslag, vi sådan set hilser med glæde. Vi kan se, der er tale om en forbedring netop på dette område, som har været ret så kaotisk, når jeg tænker på det sidste par års debat omkring beregningen af daginstitutionstaksterne.

Jeg synes imidlertid, at man måske nok skulle have været lidt mere konsekvent i forslaget, for der burde have været enhedstakster på området. Når jeg siger dette, så er det, fordi det for det første ville lette administrationen meget i kommunerne, og for det andet fordi det er en fordel med hensyn til den centrale pladsanvisning, som vi fra SFs side er meget tilfredse med på grund af den service, forældrene får. For det tredje hænger

enhedstakster sammen med, at det da må være afgørende for forældrene, at den institution, de skal have deres barn i, ikke er dyrere end den institution, der ligger ovre på den anden side af gaden. Derfor synes jeg, der er flere fordele ved at lave enhedstakster.

Der er også ting, jeg vil stille spørgsmål om i udvalget; men når jeg nu har omtalt fordelene ved enhedstakster for institutioner, så vil jeg sige, at man bl. a. kunne gøre det på den måde, man har gjort i Odense, hvor man har lavet taksterne på en sådan måde, at forældrebetalingen ikke bliver hævet på grund af dette forslag.

En af mine betænkeligheder drejer sig altså om, hvad det vil betyde for forældrene, og det vil jeg selvfølgelig bede om at få nogle beregninger på for at se forskellen mellem, hvordan det ser ud med den individuelle betaling efter bilstandsloven i dag, og hvad det ville betyde, hvis man lavede enhedstakster for institutionerne i kommunerne.

Med hensyn til det foreslåede stk. 4 synes jeg, det er en stor forbedring, at man fastsætter betalingen for et regnskabsår ad gangen, for det har været meget svært for forældrene rundt om i landet, at kommunerne pludselig finder ud af, at de skal betale en forhøjelse af institutionstaksterne, og mange gange har det været med tilbagevirkende kraft. Forældrene har krav på i forvejen at få at vide, når de lægger deres budgetter, hvor meget en institutionsplads vil komme til at koste fremover, så derfor synes jeg, at denne ændring er en stor fordel.

Der er en anden ting, jeg godt vil sige i denne forbindelse, nemlig at der er mange private institutioner, der er for tilbageholdende med hensyn til de aktiviteter, der sker i institutionerne. Der kan enhedstakster også være en fordel, hvis man lægger niveauet, så det ikke bliver en for bekostelig udgift for forældrene.

Jeg vil til slut sige, at vi selvfølgelig fra SFs side stadig væk er af den opfattelse, at institutioner for børn bør være gratis. Det er jo ikke det, dette forslag drejer sig om, men jeg har lige villet præcisere det.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre er positivt over for det fremsatte lovforslag, navnlig når vi tager historien bagved i betragtning.

[Lone Dybkjær]

Vi er enige i socialministerens sidste bemærkninger i fremsættelsen om, at man jo kunne fremføre mange ideer om ændringer i bilstandsloven, men jeg synes også, at det må være muligt for en minister uden alt for stort besvær at få gennemført enkelte ændringer, uden at vi skal tage hele principdiskussionen.

Birgith Mogensen (CD):

Det af socialministeren fremsatte lovforslag tager sigte på at løse de problemer vedrørende forældrebetaling i daginstitutioner, der i sidste samling gav nogle partier anledning til i socialudvalget at rejse spørgsmål om fortolkning af reglerne. Tvivlen fremkom ved, at man i nogle kommuner beregnede en gennemsnitspris for den enkelte type daginstitution, hvorved nogle forældre med børn i en ældre institution mente, at de havde betalt for meget, idet beregningsgrundlaget for betalingen til kommunen skulle være 35 pct. af driftsudgifterne i den pågældende institution.

Det fremsatte lovforslag vil afklare spørgsmålet, idet det nu er kommunalbestyrelsen, der skal tage stilling til, hvilken beregningsmåde der skal benyttes fremover. Samtidig vil det lette administrationen, at betalingen fastsættes for et år ad gangen.

Der er dog en ting i lovforslaget, som kan give anledning til fortolkningsproblemer. Det er det i bemærkningerne nævnte nye begreb, »socialpædagogisk friplads« for børn med et særligt behov. Hvem skal skønne, om dette behov er til stede? Særforsorgen blev den 1. januar 1980 udlagt til amter og kommuner. En af de nye ting i forholdet til daginstitutionerne var, at et åndssvagt barns forældre skulle betale for barnets ophold i daginstitutionen, hvis der var tale om et rent pasningsbehov. Førhen var daginstitutionsoopholdet for disse børn gratis.

Derfor vil jeg spørge socialministeren: hvem skal skønne, om dette særlige behov er til stede? Anser ministeren, at børn med vidtgående psykisk eller fysisk handicap har et særligt socialpædagogisk behov og derfor skal have friplads, modsat udlægningsloven, der taler om pasning? Endelig vil jeg bede socialministeren fortælle mig, om en daginstitution er en pasningsordning eller en socialpædagogisk foranstaltning.

Når disse fortolkningsspørgsmål er afklaret, kan centrum-demokraterne medvirke til en hurtig udvalgsbehandling.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg vil godt sige allerførst, at jeg er enig med en række af de øvrige talere og enig i de principper, der ligger i lovforslaget, om, at enhedstakst er det bedste, ikke bare inden for daginstitutioner, men også inden for andre områder.

Men det er jo sådan, at dette lovforslag ikke kun drejer sig om enhedstakst, det drejer sig også om, hvad det vil komme til at betyde for forældrene. Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at forslaget ikke vil få nogen finansielle konsekvenser for kommunerne, men det vil det jo få for en række forældre, idet det vil få konsekvenser for de forældre, der i dag har en billigere daginstitutionsplads, og som nu kommer til at betale mere.

Jeg håber, at vi kan få opklaret meget hurtigt i udvalget, hvor mange forældre det drejer sig om, og hvor meget de vil komme til at betale ekstra, og også hvad den generelle stigning i daginstitutionstaksterne som følge af monopoltilsynets afgørelse her for nylig vil betyde for de forældre. Jeg vil ikke stille mig helt så positivt, som en række af de andre talere har gjort, fordi jeg mener, at lovforslaget har nogle meget dårlige sider rent økonomisk set for forældrene.

Det er jo sådan, at en række kommuner i dag har enhedstakst, og i nogle af de kommuner yder man et ekstraordinært tilskud, så enhedstaksten beregnes efter den billigste daginstitution i kommunen. Den mulighed har kommunerne selvfølgelig stadig væk, og man må da også håbe, at de vil benytte sig af den. Men det kan godt blive et problem med de generelle besparelser i kommunerne i øjeblikket, hvor de bliver pålagt at begrænse udgiftsstigningerne.

Efter vores mening burde en enhedstakst være kombineret med en ophævelse af maksimumsrefusionsgrænserne fra statens side, sådan at man kan fastlægge en enhedstakst i kommunerne i forhold til det billigste niveau i dag. Det er i forvejen dyrt at have sine børn i daginstitution, og folk med almindelige lønninger kan forvente en lønnedgang i løbet af de kommende år, ikke mindst efter

[Anne Grete Holmsgård]

forliget i september. Man kommer meget let i en situation, hvor det simpelt hen ikke mere vil være muligt for den gruppe mennesker, der har en almindelig halvanden indtægt at leve af, at have deres børn i daginstitutioner. Vi mener ikke, at det skal være et privilegium for folk, der har højere løn. Det skal være en ret for almindelige mennesker.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan ikke umiddelbart gå ind for det foreliggende lovforslag. Vi mener, at forældrenes betaling for institutionsplads til deres børn fortsat bør være en procentdel af udgifterne i den institution, hvori de har deres barn. Vi mener, det er nødvendigt bl. a. af hensyn til de private institutioner, som ofte kan have udgifter, der adskiller sig fra andre institutioners. De kan være billigere, men de kan også være dyrere, hvis der er ganske specielle aktiviteter.

Jeg må indrømme, at betydningen af disse specielle institutioner og privatinstitutioner i det hele taget kan sløres noget ved, at der er central pladsanvisning i kommunen. Men jeg er dog af den formening, at kommunerne i meget vidtgående grad retter sig efter forældrenes ønsker om, hvilken institution de vil have deres barn i.

Socialministeren skal fortsat have bemyndigelse til at kunne reducere prisen for visse grupper af forældre efter deres økonomiske forhold. Vi er nu ikke alt for glade for bemyndigelser til ministre, og man kan jo også se, at der rundt omkring stadig er utilfredshed med de grænser, der bliver sat.

Det er meget interessant, at det foreslås, at betalingen også kan fastsættes efter barnets behov for at få en institutionsplads. Jeg håber og mener, at der specielt må være tænkt på de åndssvage børn. Udlægningen af åndssvageforsorgen har man jo i visse grupper set frem til med nogen ængstelse, bl. a. de forældre, der har mindre børn, hvor en aktivisering er meget vigtig. Jeg vil da gerne have ministerens forsikring om, at det er muligt at nedsætte taksten eller gøre opholdet helt gratis for et åndssvagt barn i institutioner.

Lis Starcke (DR):

Det er ikke store ændringer, der foreslås i dette lovforslag, men vi synes fra retsforbundets side, at det er ændringer til det bedre,

og et lille skridt væk fra bemyndigelseslovgivning er der måske ved, at et par sætninger er flyttet lidt længere ned i lovforslaget. Vi synes, det er godt med denne tydeliggørelse af rammerne, og at det administrativt er en forenkling for kommunerne. Det foreslåede nye stk. 4 regner vi for en praktisk foranstaltning, som også kan lette det administrative.

Jeg kan tilsige en positiv medvirken til forslaget gennemførelse fra retsforbundets side.

Ninna Pedersen (FP):

Det ser ud til, at man i forslaget mener, at alle daginstitutioner er kommunale institutioner. Det er jo slet ikke tilfældet. Der er et stort antal selvejende institutioner med eget regnskab, egen revisor, der har overenskomst med kommunen.

Der tales i forslaget om, at man undgår takstforhøjelser, eller at man undgår tilbagebetaling i kalenderåret. Hvem skal så betale de øgede varmeudgifter, prisstigninger på fødevarer, prisstigning på vask og rengøring, som forekommer i løbet af regnskabsåret? Jeg spørger ministeren: skal skatteborgerne også betale her?

Der tales om betydelige administrative fordele. Det er svært at få øje på, når selvejende institutioners revisorer fører regnskabet.

Jeg finder, at der er banet en vej for, at daginstitutioner skal være gratis, og jeg mener ikke, at tiden er inde til at pålægge skatteborgerne flere byrder. I dag kan kommunerne jo give tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen, og det sker for de dyreste institutioner. Det er bare rene kommunale skatte kroner.

Desuden bevirker dette forslag, at institutionerne ikke animeres til at spare. Det har hidtil været en fornem opgave for hver institution at kunne fremvise et godt driftsregnskab. Forældrebetalingen på 35 pct. af driftsudgifterne bliver således udvandet, og jeg tror næppe, at de »billige« institutioner synes, det er en god løsning. Det har altid været god latin at placere ansvaret for det økonomiske hos få personer eller én person, nemlig hos lederen af institutionen.

§ 73, stk. 3, siger, at særlige indtægter for institutionerne anvendes til nedsættelse af

[Ninna Pedersen]

forældrebetalingen. Hvis Børnehjælpsdagen i Svendborg kunne tænke sig at give et dyrt stykke legetøj til en institution, som de i dag ejer, så kan de tilskyndes til det efter de nuværende regler, idet deres gave kommer denne institution til gode. Her skal siges, at man for det meste skænker et beløb, og så lader man selv institutionen købe ind. Men hvis reglerne laves om, så kan man ikke forvente, at en sådan gave gives. Så fordeles beløbet på samtlige institutioner i kommunen, da der står, at særlige indtægter anvendes til nedsættelse af forældrebetalingen. Og da betalingen skal være ens ifølge forslaget, skal der nedsættes over hele linien, og der vil da blive tale om variation i taksterne i kalenderåret. Det vil sige, at man udelukker, at institutionerne kan modtage en gave.

Fremskridtspartiet ser meget hellere, at forældrene selv betaler den fulde udgift ved en institutionsplads, idet der er tale om, at mange forældre har dobbelt indtjening. Vi skal selvfølgelig tilgodese enlige forsørgere, men vi mener, at betalingen bedst reguleres via selvangivelsen med forhøjelse af den skattefri bundgrænse.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg vil gerne takke for den stort set meget positive modtagelse af denne lille ændring af loven.

Jeg vil gerne over for hr. Hans Hækkerup bekræfte, at kommunerne fortsat kan give tilskud.

Jeg havde svært ved at genkende det lovforslag, jeg har fremsat, da jeg hørte hr. Pilgaard Andersens bemærkninger, og jeg må måske bede hr. Pilgaard Andersen læse § 73 igen, især det sidste punktum i stk. 1, hvor det understreges, at det er kommunernes valg, om man gør det ene eller det andet.

Jeg forstår i og for sig godt fru Birthe Nielsens bemærkninger om enhedstakster på området, og hvis fru Birthe Nielsen ser til sidst i fremsættelsen, så vil hun se, at vi har taget dette spørgsmål op. Min vurdering var blot, at det ikke burde afvente denne klargøring af lovforslaget, fordi der havde været sået så megen politisk tvivl om det, og derfor valgte jeg at fremsætte denne tekniske ændring. Men det er noget, vi vender tilbage med.

Også tak til fru Lone Dybkjær for forståelsen for, at det ikke kun var en mindre ting.

Fru Birgith Mogensen spurgte mig om de socialpædagogiske fripladser. Jeg vil godt her understrege, at med dette lovforslag er der ikke tilsigtet nogen ændringer heri. Det er den praksis, der hidtil har været anvendt. Den eneste forskel er, at det nu direkte er nævnt i lovteksten. Derfor skulle der altså ikke være tale om nogen ændring af hidtidig praksis.

Det bliver nok svært at klare fru Anne Grete Holmsgårds og delvis også fru Birthe Nielsens ønske om at få at vide, hvor meget dette kommer til at betyde for forældrene, fordi det som sagt ikke er et dekret til kommunerne, men en opgave, kommunerne kan tage op på denne måde, altså via enhedstaksterne, eller lade være med at tage op.

Fru Inge Kroghs bemærkninger undrede mig lidt, først og fremmest bemærkningerne om den centrale pladsanvisning. Jeg forstod godt, at fru Inge Krogh var inde på, at den centrale pladsanvisning ville tage hensyn til folks ønsker, og det mener jeg også er rimeligt nok. Men jeg går ud fra, at vi er enige om, at dette ønske ikke skal begrundes i en prismæssig forskel, men i givet fald i, at den pågældende daginstitution har et andet ideologisk udgangspunkt end det, de andre institutioner har.

Hvad angår bemærkningerne omkring myndiggørelse, så vil de tilstedeværende vide, at bl. a. fripladserne har givet anledning til ganske stor politisk diskussion, ikke her i folketingsalen, men i finansudvalget, om et aktstykke. Derfor er det ikke blot et spørgsmål om, at man her giver ministeren mulighed for at gøre, hvad der passer ministeren.

Jeg takker også for bemærkningerne fra fru Lis Starcke.

Hvad angår fru Ninna Pedersens bemærkninger, så havde jeg lidt svært ved at se sammenhængen med det lovforslag, der behandles her i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af regler om privat dagpleje).

[Af Pilgaard Andersen (FP) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 69. Fremsat 4/12 79).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Socialministeren (Ritt Bjerregaard):**

Det foreliggende lovforslag indebærer to væsentlige ændringer af de gældende regler. For det første vil fremskridtspartiet sætte grænsen op fra 2 børn til 5 børn, og for det andet vil partiet fjerne bestemmelsen om, at der ikke kan gives tilladelse til at have mere end 5 børn i privat dagpleje.

Tanken med forslaget om at sætte grænsen op fra 2 børn til 5 børn er, at en person, der ønsker at virke som helt privat dagplejemor eller -far, skal kunne gøre dette uden nogen form for tilladelse fra det sociale udvalg, når blot det ikke drejer sig om at modtage 6 eller flere børn.

Den linje, der her lægges op til, er jeg helt uenig i. Det er et stort ansvar at påtage sig pasningen af andres børn, og dette ansvar bliver større, når antallet af børn stiger. Dette gælder især den aldersgruppe, der oftest har gavn af en dagpleje, nemlig de helt små. Efter min opfattelse er det nødvendigt med en eller anden form for offentligt indseende med en virksomhed, der består i pasning af andres børn mod betaling. Jeg mener derfor, at det foreliggende lovforslag er et alvorligt anslag mod den sikkerhed, der ligger for børnene og deres forældre i de nugældende regler.

Den nugældende grænse på 5 børn er fastsat efter anbefaling fra det tidligere børne- og ungdomsforsorgens pædagogiske nævn, der ikke anså det for betryggende, at en dag-

plejemor alene påtager sig ansvaret for den daglige pasning og pleje af op til 7 småbørn, hvilket var maksimum efter børneforsorgsloven. Efter min opfattelse er der intet, der tyder på, at disse betragtninger ikke fortsat fuldt ud er gældende i dag.

Om det foreliggende lovforslag skal jeg konkludere, at jeg finder det uacceptabelt.

Hans Hækkerup (S):

Selve udgangspunktet for det lovforslag fra fremskridtspartiet, der behandles i dag, nemlig at privat dagpleje normalt er at foretrække fremfor daginstitutioner, og at offentlige børnehaver er en nødløsning, er fundamentalt forkert, og alene af den grund må socialdemokratiet afvise forslaget.

Desuden er fremskridtspartiet af den opfattelse, at jo mindre tilsyn der er med den private dagpleje, jo bedre bliver børnenes forhold. Også på dette punkt kan vi ikke blive enige – tværtimod.

Og så kan jeg ikke lade være med at forbløffes over den nedladende holdning, man øjensynlig har i fremskridtspartiet til de mennesker, der har valgt at arbejde med børn, og som oven i købet har uddannet sig til det. I bemærkningerne til lovforslaget kaldes de »socialudbyttere«. Det er vel næsten overflødig at sige, at også på dette punkt er socialdemokratiet og fremskridtspartiet fundamentalt uenige.

Henrik Toft (V):

Venstre synes, at bestemmelserne i bistandslovens § 63 om privat dagpleje er hensigtsmæssigt udformet. Vi synes, det er godt, at der er en sådan pasningsmulighed parallelt med institutionerne. F. eks. kan vi i områder med stort pres på institutionerne anbefale, at der tilstræbes fremskaffelse af nogle flere gode kommunale dagplejepladser. Er socialministeren ikke enig i dette synspunkt?

Det er en betryggelse for forældrene, at der kræves tilladelse og føres tilsyn af det sociale udvalg, det finder venstre ingen grund til at ændre. Vi kan derfor ikke støtte forslaget.

Karen Thurøe Hansen (KF):

Tidligere, når vi har haft dagplejen til debat, har vi fra det konservative folkepartis side givet udtryk for, at vi så meget positivt